

EVROPSKA UNIJA

EVROPSKI PARLAMENT

SVET

Bruselj, 27. maj 2026
(OR. en)

2023/0250(COD)

PE-CONS 11/26

JAI 223
COPEN 53
DROIPEN 32
FREMP 62
SOC 91
CODEC 286

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spremembi
Direktive 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov na področju pravic,
podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega
sklepa Sveta 2001/220/PNZ

DIREKTIVA (EU) 2026/...
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne ...

**o spremembi Direktive 2012/29/EU o določitvi minimalnih standardov
na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj
ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ**

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 82(2)(c) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom²,

---

¹ UL C, C/2024/1592, 5.3.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2024/1592/oj>.

² Stališče Evropskega parlamenta z dne 21. maja 2026 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in odločitev Sveta z dne ... .

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Za zagotovitev, da se žrtvam kaznivih dejanj zagotovijo ustrezne informacije, podpora in zaščita ter sodelovanje v kazenskem postopku, je Unija sprejela Direktivo 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta³.
- (2) Komisija je v delovnem dokumentu svojih služb z dne 28. junija 2022 o oceni Direktive 2012/29/EU ugotovila, da Direktiva 2012/29/EU sicer na splošno prinaša pričakovane koristi in pozitivno vpliva na pravice žrtev, vendar pa so določene težave v zvezi s pravicami žrtev na podlagi navedene direktive še vedno prisotne. Ugotovljene pomanjkljivosti vključujejo nezadostno možnost dostopa do informacij, dostopa do podpore in zaščite v skladu z individualnimi potrebami posamezne žrtve, do sodelovanja v kazenskem postopku ali do pridobitve odločitve o odškodnini, katere plačilo se naloži storilcu, med kazenskim postopkom. Namen te revizije Direktive 2012/29/EU je odzvati se na pomanjkljivosti, ki so se pokazale pri oceni Direktive in v številnih posvetovanjih.
- (3) Žrtve, ki doživljajo presečno diskriminacijo, so izpostavljene večjemu tveganju, da utrpijo škodo zaradi sekundarne in ponovne viktimizacije. Zato je pomembno, da države članice pri izvajanju Direktive 2012/29/EU obravnavajo posebne potrebe žrtev presečne diskriminacije.

---

³ Direktiva 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ (UL L 315, 14.11.2012, str. 57, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj>).

- (4) Da bi zagotovili celovite komunikacijske kanale, ki upoštevajo kompleksnosti potreb žrtev v zvezi z njihovo pravico do dostopa do informacij, bi morale imeti vse žrtve, ne glede na to, kje v Uniji in v kakšnih okoliščinah je bilo kaznivo dejanje storjeno, možnost dostopa do telefonske številke za pomoč za žrtve z uporabo telefonske številke 116 006, ki velja v vsej Uniji. Uvedba te telefonske številke na ravni Unije bi se morala opraviti brez poseganja v delovanje obstoječih nacionalnih telefonskih števil, tudi števil, ki jih upravljajo nevladne organizacije. Poleg telefonskega dostopa bi morale biti telefonske številke za pomoč dostopne prek drugih informacijskih in komunikacijskih tehnologij, vključno s spletnimi aplikacijami in spletnimi mesti. Take storitve se lahko zagotovijo tudi prek klepetalnic. Informacije na spletnih mestih bi morale vključevati tudi informacije iz te direktive v zvezi z ozaveščanjem in obveščanjem o pravicah žrtev, s čimer bi racionalizirali informacije na spletnih mestih in preprečili podvajanje spletnih mest, ki vsebujejo informacije o pravicah žrtev. Na telefonskih številkah za pomoč bi bilo treba žrtvam zagotoviti, da dobijo informacije o njihovih pravicah in čustveno podporo ter jih po potrebi napotiti na policijo ali druge službe, vključno z drugimi specializiranimi telefonskimi številkami za pomoč. Čustveno podporo je mogoče razumeti kot empatičen pristop do žrtev, ki jim omogoča, da se počutijo sprejete in varne ter da se lahko prosto izražajo. Na telefonskih številkah za pomoč bi bilo treba žrtve napotiti tudi na druge specializirane telefonske številke za pomoč iz Odločbe Komisije 2007/116/ES⁴, kot so telefonska številka za pomoč otrokom 116 111, enotna telefonska številka za prijavo pogrešanih otrok 116 000 in telefonska številka za pomoč za žrtve nasilja nad ženskami 116 016.

---

⁴ Odločba Komisije 2007/116/ES z dne 15. februarja 2007 o rezervaciji nacionalnega območja oštevilčenja, ki se začneja z 116, za usklajene številke za usklajene storitve z družbeno vrednostjo (UL L 49, 17.2.2007, str. 30, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116(1)/oj)).

Storitve, ki jih zagotavljajo telefonske številke za pomoč, bi morale biti na voljo v uradnem jeziku ali jezikih države članice, kot je določeno v njenem nacionalnem pravu. V primeru storitev, ki jih zagotavljajo telefonske številke za pomoč, bi si morale države članice prizadevati, da se te storitve nudijo v vsaj še enem jeziku, ki je v zadevni državi članici splošno razumljiv. V tem primeru se država članica na podlagi objektivnih meril odloči, kateri dodatni jezik bo izbrala. Jezik, ki je splošno razumljiv, je jezik, ki se v državi članici uporablja poleg uradnega jezika ali jezikov in za katerega se lahko razumno pričakuje, da ga žrtev razume. Splošno razumljiv jezik je lahko na primer manjšinski jezik v državi članici, jezik posebej ranljivega prebivalstva ali jezik, ki se široko uporablja na mednarodni ravni. Države članice bi morale zagotoviti, da se storitve, ki jih zagotavljajo telefonske številke za pomoč, ki žrtvam nudijo informacije, določene v tej direktivi, ali jih napotijo na ustrezne službe ali specializirane telefonske številke za pomoč z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij, zagotavljajo v jeziku, ki ga žrtve lahko razumejo, če je to mogoče vsaj s tehnologijami prevajanja in tolmačenja. Telefonske številke za pomoč bi morale delovati varno in zagotavljati, da se informacije, zlasti podatki, ne izmenjujejo na način, ki omogoča dostop brez ustreznega dovoljenja. Brez poseganja v nacionalne postopke je pomembno, da se izvajajo ustrezni varnostni ukrepi, da se prepreči kakršen koli nepooblaščen dostop. Pomembno je, da so telefonske številke za pomoč dosegljive ne le z domačimi klici pod številko 116 006 na ravni Unije, temveč tudi, da jih je mogoče poklicati iz druge države članice, kar velja zlasti za žrtve, ki so utrpeli škodo v državi članici, ki ni njihova država članica prebivališča.

To bi bilo treba zagotoviti na primer z zagotovitvijo dodatne številke, na katero je mogoče poklicati iz druge države članice, da se žrtev poveže s telefonsko številko za pomoč, ki jo potrebuje, da lahko poišče ustrezno pomoč. Države članice bi morale zagotoviti, da podpora, ki jo zagotavljajo take telefonske številke za pomoč, ne posega v pravico žrtev, da prejmejo informacije o svojih pravicah in o svojem primeru ter da komunicirajo s pristojnimi organi ter splošnimi ali specialističnimi službami za podporo žrtvam prek ustreznih komunikacijskih in informacijskih tehnologij. Telefonske številke za pomoč bi morale upravljati ustrezno usposobljene osebe, vključno s prostovoljci, da se zagotovi visoka raven storitev in upošteva vidik žrtev, v skladu z obstoječimi standardi podpore za kakovost. Telefonske številke za pomoč bi morale delovati na podlagi splošnih pravil iz Direktive 2012/29/EU, kakor je spremenjena s to direktivo, za storitve za podporo žrtvam in v interesu žrtev ter bi morale biti zaupne in brezplačne.

- (5) Za boj proti nekaznovanju, preprečevanje ponovne viktimizacije in zagotavljanje varnejših družb bi bilo treba izboljšati prijavljanje kaznivih dejanj v Uniji. Žrtve se včasih ne zavedajo, da so žrtve kaznivega dejanja, vendar vseeno utrpijo škodo, kot na primer žrtve kibernetске kriminalitete. Boriti se je treba proti neobčutljivosti javnosti za kazniva dejanja z ozaveščanjem javnosti, pomočjo žrtvam, zmanjševanjem ovir za prijavo kaznivega dejanja in ustvarjanjem varnejšega okolja, v katerem lahko žrtve prijavijo kaznivo dejanje. To je zlasti pomembno za tiste žrtve, za katere je najmanj verjetno, da bodo prijavile kaznivo dejanje, in ki običajno najbolj potrebujejo zaščito. Za odpravo nezadostnega prijavljanja je pomembno tudi, da se osebam, ki vedo ali v dobri veri sumijo, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, olajša, da storjeno kaznivo dejanje prijavijo pristojnim organom.
- (6) Če kazniva dejanja ostanejo neprijavljena ali je v zvezi z njimi premalo prijav, to vpliva na celotno Unijo in ovira nemoteno delovanje evropskega območja svobode, varnosti in pravice. Postopek prijave kaznivih dejanj zaobjema različne korake, opredeljene v veljavnih postopkovnih pravilih, določenih v nacionalnem pravu. Ti koraki vključujejo, kadar je to ustrezno in primerno, vložitev prijave ali ukrepanje pristojnih organov po uradni dolžnosti. Postopek prijave kaznivih dejanj bi moral postati učinkovitejši, da bi izboljšali preprečevanje kaznivih dejanj in delovali odvračilno na morebitne storilce. Direktivo 2012/29/EU bi bilo zato treba spremeniti, da se olajša prijava kaznivih dejanj z lahko dostopnimi in uporabniku prijaznimi informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami.

- (7) Da bi žrtvam omogočili učinkovit dostop do pravnega varstva, bi morale države članice vzpostaviti brezplačne, dostopne, uporabniku prijazne, varne in lahko dostopne kanale za prijavo kaznivih dejanj. Osebna prijava kaznivih dejanj bi se lahko med drugim štela za ustrežnejšo v nujnih primerih, kot so tisti, ki vključujejo neposredno grožnjo, primeri, v katerih je potrebno takojšnje nadaljnje ukrepanje, primeri, v katerih je treba nemudoma zavarovati dokaze, ali primeri, v katerih je potreben osebni stik, da se zagotovi učinkovitost kazenske preiskave. Prijava kaznivih dejanj z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij bi se lahko štela za ustrezno, med drugim v nekaterih nenujnih primerih in nenasilnih kaznivih dejanjih. Nasilni primeri vključujejo primere fizičnega ali psihičnega nasilja. Države članice bi morale pri ugotavljanju razpoložljivosti take prijave upoštevati največji interes žrtve, pa tudi ali bi spletna prijava zagotovila pravočasno preverjanje, oceno ali obdelavo prijave pri pristojnem organu, ali bi spletna prijava ustvarila tveganje izgube ali poslabšanja dokazov in ali bi zapoznelo ali neustrezno zaslišanje žrtve negativno vplivalo na primer.

- (8) Države članice bi morale olajšati prijave, ki jih podajo tretje strani. Prijave, ki jih podajo tretje strani, so lahko alternativa prijavi neposredno pristojnim organom in žrtvam omogočajo, da o kaznivem dejanju v dobri veri obvestijo ustrezno usposobljeno tretjo stran, kot je organizacija civilne družbe ali nevladna organizacija. Kadar je to izvedljivo, tretja stran s soglasjem žrtve nato obvesti pristojne organe. Prijave, ki jih podajo tretje strani, lahko žrtvam v posebnih okoliščinah olajšajo dostop do pravnega varstva, na primer kadar se bojijo posledic. Pomagajo tudi pri obravnavanju nezadostnega prijavljanja kaznivih dejanj. Države članice lahko podpirajo in olajšajo možnost, da prijavo podajo tretje strani, prek spodbujanja tesnejšega sodelovanja in dialoga med pristojnimi organi in organizacijami civilne družbe, za katere je verjetno, da bodo od žrtev prejele informacije o kaznivih dejanjih. To sodelovanje in dialog lahko organom omogočita natančno razumevanje incidence kaznivih dejanj na lokalni ali družbeni ravni. Prijave, ki jih podajo tretje osebe, ne posegajo v nacionalna postopkovna pravila glede formalizacije prijavljanja in predložitve dokazov. Take prijave se razlikujejo od primerov, ko tretje strani zastopajo žrtve v kazenskem postopku, in ne posegajo v pravila, ki se uporabljajo v državah članicah v zvezi s postopkom, ki ga pristojni organ potrebuje za odločitev, ali bo v določenem primeru uradno začel preiskavo.

- (9) Ukrepi, sprejeti za zaščito žrtev, preden je storilec obveščen o prijavi kaznivega dejanja, ne posegajo v člena 3 in 6 Direktive 2012/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁵.
- (10) Države članice bi morale zagotoviti, da lahko osebe, katerih svoboda je omejena, učinkovito prijavijo kaznivo dejanje, storjeno v ustanovah, kot so ustanove za duševno zdravje in socialnovarstvene ustanove, sirotišnice in domovi za starejše ter katera koli druga javna ali zasebna zaprta okolja pod nadzorom sodnih, upravnih ali drugih javnih organov, ali v kateri koli zasebni ustanovi, ki je te osebe ne smejo ali je ne morejo zapustiti po lastni volji.

---

⁵ Direktiva 2012/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o pravici do obveščeniosti v kazenskem postopku (UL L 142, 1.6.2012, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/13/oj>).

- (11) Pomembno je, da vse države članice razvijejo učinkovitejše mehanizme za doseganje žrtev kaznivih dejanj, ki niso prijavljena. Obseg problema neprijavljenih kaznivih dejanj je precejšen. V raziskavi Agencije Evropske unije za temeljne pravice iz leta 2021 z naslovom „Kriminal, varnost in pravice žrtev“ je bilo ugotovljeno, da žrtve v večini primerov ne prijavijo kaznivih dejanj. Zlasti je to zaskrbljujoče v zvezi z nekaterimi vrstami kaznivih dejanj, kot je nasilje v družini, in nekaterimi kategorijami žrtev, zlasti najbolj ranljivimi. Da bi odpravili vprašanje nezadostnega prijavljanja, bi bilo treba države članice spodbujati k izmenjavi najboljših praks in razmisleku o inovativnih ukrepih za povečanje prijavljanja kaznivih dejanj. V zvezi s tem so nekatere države članice uvedle politike, ki temeljijo na pristopu, da lahko prijavitelji „svobodno vstopijo in odidejo“, kar jim omogoča, da kaznivo dejanje prijavijo pristojnim organom ne glede na njihov status prebivanja ali brez strahu pred posledicami v primeru razkritja njihovega nezakonitega statusa. Pristojni organi bi morali spoštovati veljavna pravila Unije o varstvu podatkov, zlasti načelo, da se osebni podatki ne smejo obdelovati za drug namen kot za tistega, za katerega so bili zbrani, razen če obstaja pravna podlaga na podlagi prava Unije ali nacionalnega prava in kadar je obdelava za tak drug namen potrebna in sorazmerna v demokratični družbi. Pristojni organi bi morali uporabljati okvir za varstvo podatkov, ki je ustrezen glede na namen obdelave, tudi kadar se osebni podatki prenašajo med različnimi organi.
- (12) Države članice bi morale zagotoviti, da se uradno obvestilo žrtvam o njihovi pravici do prejema informacij o kazenskem postopku in zahteva žrtev za prejem takih informacij ustrezno evidentirata.

- (13) Ciljno usmerjene in celovite storitve za podporo bi morale biti na voljo širokemu krogu žrtev s posebnimi potrebami. Take žrtve so lahko žrtve spolnega nasilja in žrtve nasilja na podlagi spola, tudi nasilja nad ženskami in nasilja v družini, pa tudi žrtve trgovine z ljudmi, žrtve organiziranega kriminala, žrtve, ki so invalidi, žrtve izkoriščanja, žrtve kaznivih dejanj iz sovraštva, žrtve terorizma, žrtve mučenja, žrtve prisilnih izginotij in žrtve genocida, hudodelstev zoper človečnost, vojnih hudodelstev ali kaznivega dejanja agresije, kot so opredeljeni v členih 6, 7, 8 in 8a Statuta Mednarodnega kazenskega sodišča. Kot del ciljno usmerjenega in celovitega odziva na žrtve spolnega nasilja lahko storitve spolnega in reproduktivnega zdravstvenega varstva, kadar so v določeni državi članici zakonito na voljo v skladu z nacionalnim pravom, vključno z ustavnimi zakoni in določbami, vključujejo nujno kontracepcijo, postekspozicijsko profilakso, testiranje na spolno prenosljive okužbe in dostop do splava. Pri tem bi bilo treba v celoti upoštevati odgovornost držav članic za opredelitev njihove zdravstvene politike ter za organizacijo in zagotavljanje zdravstvenih storitev in zdravstvene oskrbe v skladu s členom 168(7) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU).
- (14) Splošne storitve za podporo so storitve, vzpostavljene za podporo vsem žrtvam kaznivih dejanj. Specialistične storitve za podporo so storitve, prilagojene posebnim skupinam žrtev ali so posebna vrsta storitev. Take specialistične storitve za podporo se lahko zagotovijo posebnim skupinam žrtev, na primer na podlagi vrste kaznivega dejanja, katerega žrtve so bile, ali osebnih značilnosti žrtve.

- (15) Splošne in specialistične storitve za podporo bi morale biti žrtvam zlahka dostopne na nediskriminatorni podlagi pred in med kazenskim postopkom ter ustrezno obdobje po njem. Države članice bi morale žrtvam zagotoviti, da se storitve zadostno geografsko porazdelijo, na primer da so na voljo na podeželskih, oddaljenih in redko poseljenih območjih, ob upoštevanju geografske in demografske sestave zadevne države članice, da se opravljajo v ustreznem delovnem času in prek več kanalov. Splošne in specialistične storitve za podporo bi bilo treba uskladiti zlasti z napotitvami na podlagi posebnih potreb žrtev, biti bi morale brezplačne in zaupne ter ustrezno zaščitene pred neupravičenim razkritjem.
- (16) V času krize bi bilo morda zlasti treba zagotoviti, da imajo žrtve kaznivih dejanj dostop do storitev za podporo v skladu s svojimi individualnimi potrebami. Državam članicam bo morda zaradi krize težko zagotoviti polno delovanje vseh storitev, ki se običajno zagotavljajo žrtvam. V primeru krize je pomembno, da države članice zagotovijo, da se obravnavajo vsaj osnovne individualne potrebe žrtev. Med te osnovne individualne potrebe bi lahko spadali nujna oskrba, zatočišča ter ukrepi fizične zaščite in psihološke podpore.
- (17) Žrtvam, ki potrebujejo tako podporo, bi morala biti na voljo dodatna psihološka podpora, dokler jo potrebujejo in v skladu z njihovimi individualnimi potrebami, kadar je bila z individualno oceno na podlagi te direktive ugotovljena posebna potreba po psihološki podpori.

- (18) Da bi se izognili resnim posledicam viktimizacije v zgodnjem otroštvu, ki bi lahko negativno vplivale na celotno življenje žrtve, je bistveno zagotoviti, da vsi otroci, ki so žrtve, vključno z otroki, ki so utrpeli škodo, ker so bili priča kaznivemu dejanju, prejmejo najvišji standard podpore in zaščite. Vsi pristojni organi bi morali sprejeti otrokom prijazen pristop. Poleg tega je pomembno, da so najranljivejši otroci, ki so žrtve, v skladu s svojimi individualnimi potrebami deležni ciljno usmerjenih in celovitih storitev za podporo in zaščito, ki vključujejo usklajen in sodelovalen pristop pravosodnih organov in socialnih služb. Brez poseganja v obstoječe nacionalne podporne sisteme se države članice spodbuja, naj te storitve podpore in zaščite zagotavljajo v istih prostorih, kadar bi to lahko izboljšalo dostopnost, usklajevanje in splošno dobrobit otroka.
- (19) Sodelovanje na sojenju je lahko za žrtve čustveno težavna in zahtevna izkušnja. Zato je pomembno, da se žrtvam, ki so prisotne v prostorih sodišča, zagotovi pomoč in da lahko dejavno sodelujejo v kazenskem postopku v skladu s svojo vlogo v njem. Zato bi morale vse žrtve, ki potrebujejo informacije in čustveno podporo v prostorih sodišča, kjer poteka kazenski postopek, zlasti žrtve hudih kaznivih dejanj, prejeti praktične informacije o organizacijskih vidikih kazenskih sodnih postopkov ter čustveno podporo. Čustveno podporo lahko na primer nudijo sodno osebje, usposobljeni prostovoljci, službe za podporo žrtvam ali pristojni organi, kot določijo države članice. Za tako pomoč ni treba zagotavljati dodatnih zmogljivosti ali stalne prisotnosti služb za pomoč žrtvi v prostorih sodišča.

- (20) Vse žrtve v Uniji bi bilo treba v skladu z njihovim statusom v kazenskem postopku obvestiti o odločitvah, ki so bile sprejete med sodnim postopkom in jih neposredno zadevajo. Take odločitve bi morale vključevati vsaj odločitve o tolmačenju in prevajanju med sodnimi obravnavami in odločitve glede posebnih zaščitnih ukrepov, ki so na voljo žrtvam s posebnimi potrebami po zaščiti. Žrtve bi morale imeti tudi pravico zahtevati pregled odločitev v zvezi z njihovo pravico do tolmačenja in prevajanja, pravico do zaslišanja in pravico do brezplačne pravne pomoči, kadar se take odločitve sprejmejo med sodnimi obravnavami. Pravico do zahteve za pregled bi bilo treba uveljavljati v skladu s postopki nacionalnega prava in statusom žrtev v kazenskem postopku. Ta pravica od držav članic ne zahteva, da zagotovijo ločen ali nov mehanizem ali postopek, v katerem je mogoče odločbo izpodbijati, če tak mehanizem ali postopek že obstaja, in ne bi smela nerazumno podaljšati kazenskega postopka ali ga prekiniti. Obstajati bi morala možnost, da se pregled odločitve opravi na isti stopnji, po možnosti naj ga opravi isti organ. Pregled bi moralo biti mogoče opraviti tudi ustno med sodnim postopkom, ob ustreznem upoštevanju pravice žrtve do prevajanja in tolmačenja.

- (21) Države članice bi morale poskrbeti, da se osebni podatki o prebivališču ali drugi enakovredni kontaktni podatki žrtve ne razkrijejo storilcu. V izjemnih primerih, kadar bi bilo treba te podatke zagotoviti storilcu, bi moral pristojni organ pri oceni, ali obstaja potreba po razkritju teh podatkov, upoštevati uveljavljanje pravice do obrambe ob ustreznem upoštevanju člena 7 Direktive 2012/13/EU, da se prepreči poseganje v pravico do obrambe in kakršen koli zakoniti interes za razkritje, ki bi lahko prevladal nad pravico žrtve do varstva osebnih podatkov. V izjemnih primerih, kadar je te podatke treba razkriti, je pomembno, da pristojni organi razmislijo o sprejetju ustreznih zaščitnih ukrepov za zmanjšanje morebitnih tveganj psihološke ali fizične škode za žrtev. Ta direktiva ne posega v nacionalno pravo o preglednosti in dostopu javnosti do informacij, ki temelji na ustavnih tradicijah držav članic.

- (22) Pravica do brezplačne pravne pomoči je bistvena za zagotavljanje splošnega dostopa do pravnega varstva in učinkovitega sodelovanja žrtev v kazenskem postopku, zato bi morala biti brezplačna pravna pomoč na voljo žrtvam, ki imajo pravico postati stranke v kazenskem postopku. To bi moralo vključevati žrtve, ki imajo v času vložitve prošnje za brezplačno pravno pomoč status stranke, in žrtve, katerih formalni status stranke bo določen v poznejši fazi postopka, na primer v primeru, kadar se status stranke podeli šele po odločitvi o pregonu storilca. Brezplačna pravna pomoč bi morala kriti stroške in izdatke, povezane s pomočjo odvetnika v kazenskem postopku, vključno s stroški, ki so nastali preden je bil podeljen status stranke. Kadar je bila individualna ocena na podlagi te direktive že opravljena, se države članice spodbuja, naj pri izvajanju preskusa utemeljenosti upoštevajo rezultate te ocene. Nekaterim kategorijam žrtev, opredeljenim v nacionalnem pravu, kot so žrtve, ki so invalidi, otroci, ki so žrtve, ali žrtve nekaterih kaznivih dejanj, in zlasti žrtvam v ranljivem položaju, ki imajo pravico postati stranke v kazenskem postopku, bi bilo treba dodeliti brezplačno pravno pomoč, kadar nimajo zadostnih sredstev. Te kategorije bi morale določiti države članice v nacionalnem pravu. S to direktivo se ne ustvarja pravica postati stranka v kazenskem postopku. Države članice se spodbuja, naj žrtvam nasilja na podlagi spola, terorizma in trgovine z ljudmi dodelijo brezplačno pravno pomoč ne glede na oceno sredstev ali utemeljenosti.

- (23) Za vse žrtve bi bilo treba oceno izvesti pravočasno, ustrezno, učinkovito in sorazmerno, v skladu s to direktivo in ustreznimi nacionalnimi postopki za uveljavitev določb te direktive. Nacionalni postopki so pomembni za zagotovitev, da so podporni in zaščitni ukrepi prilagojeni individualnim potrebam žrtve in okoliščinam ter da lahko pristojni organi na nacionalni, regionalni ali lokalni ravni določijo praktično organizacijo ocen, vključno z najprimernejšimi institucijami ali organi za njihovo izvedbo. Bistveno je zagotoviti, da žrtve prejmejo podporo in zaščito, ki ustrežata njihovim individualnim potrebam. Individualno ocenjevanje potreb žrtev po podpori in zaščiti bi moralo trajati tako dolgo, kot je potrebno glede na individualne potrebe žrtve. To pomeni, da se to ocenjevanje lahko izvaja v več fazah, na primer nekatere žrtve bodo imele stik le s policijo, druge žrtve pa bodo predmet nadaljnjih faz individualne ocene. Vse žrtve bi bilo treba oceniti v najzgodnejši možni fazi, na primer ob prvem stiku s pristojnimi organi, na primer organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj ali organi pregona, katerih osebje bi moralo biti ustrezno usposobljeno, da se zagotovi, da se najranljivejše žrtve identificirajo v zelo zgodnjih fazah postopka. Žrtve, ki potrebujejo okrepljeno oceno, bi bilo treba po potrebi oceniti v sodelovanju ali usklajevanju z ustreznimi institucijami in organi ter splošnimi in specialističnimi službami za podporo, vključno z napotitvijo nanje, odvisno od individualnih potreb žrtev in faze postopka. Take službe in organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj lahko najprimerneje ocenijo stanje žrtev. Stik prek telefonske številke za pomoč ne šteje za prvi stik s pristojnimi organi.

Ustrezne institucije in organi lahko vključujejo pristojne pravosodne organe in organe za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, ki delajo z žrtvami, ter tiste, ki so odgovorni za sprejetje zaščitnih ukrepov. Individualna ocena potreb žrtev bi morala vključevati oceno potreb žrtev po podpori, ne le po zaščiti. Bistveno je identificirati žrtve, ki potrebujejo posebno podporo, da se tistim, ki jo potrebujejo, zagotovi ciljno usmerjena podpora, kot je psihološka podpora. Pri ocenjevanju potreb žrtev po podpori in zaščiti bi moral biti glavni poudarek na žrtvini varnosti in zagotavljanju ciljno usmerjene podpore in zaščite, pri čemer bi se morale med drugim upoštevati žrtvine individualne okoliščine, vpliv kaznivega dejanja ter žrtvine posebne ranljivosti. Zlasti bi bilo treba v individualni oceni upoštevati osebne značilnosti žrtev, med drugim relevantne izkušnje z diskriminacijo, tudi diskriminacijo na podlagi presečnih razlogov, kot so spol, vključno s spolno identiteto, starost, invalidnost, status prebivanja, vera ali prepričanje, jezik, rasno, socialno ali etnično poreklo in spolna usmerjenost. V individualni oceni bi bilo treba na podlagi razpoložljivih informacij upoštevati tudi tveganja, ki jih predstavlja storilec, ki je bil morda v preteklosti nasilen, uporabljal orožje ali zlorabljal droge in zato predstavlja večje tveganje za žrtve, pa tudi primere, ko so žrtve odvisne od storilca, na primer finančno. Individualno oceno bi bilo treba opraviti v največjem interesu žrtve in pri tem preprečiti sekundarno ali ponovno viktimizacijo. Kadar je to ustrezno in primerno, bi bilo treba v individualni oceni ustrezno upoštevati potrebe žrtvinih družinskih članov po podpori in zaščiti.

- (24) Na podlagi ocene potreb žrtev po zaščiti bi moralo biti žrtvam, ki potrebujejo fizično zaščito, zlasti žrtvam, katerih življenje je ogroženo, omogočeno, da prejmejo fizično zaščito v obliki, ki je prilagojena njihovemu posebnemu položaju. Ukrepi za fizično zaščito bi morali vključevati prisotnost organov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ali drugih teles, ki zagotavljajo fizično zaščito, ukrepe za to, da se storilec ne bi približal žrtvi, na podlagi nacionalnih odredb o prepovedi približevanja, vzpostavljanja stikov in nahajanja na kraju ali druge odredbe o zaščiti ali napotitve v zatočišča ali drugo začasno nastanitev. Taki ukrepi so lahko kazenske, upravne ali civilnoppravne narave. Države članice bi morale ozavestiti zadevne pristojne organe o razpoložljivosti teh zaščitnih ukrepov ter poskrbeti, da so žrtve seznanjene, da so ti ukrepi na razpolago in da imajo pravico zanje zaprositi. Zatočišča in druga ustrezna začasna nastanitev za žrtve imajo ključno vlogo pri zaščiti žrtev pred nasilnimi dejanji. Zagotavljajo varno in zasilno nastanitev, kamor se lahko žrtve zatečejo pred nasiljem, in podporo žrtvam, da se spet postavijo na noge in zaživijo brez nasilja. Poleg tega države članice zavezuje Direktiva (EU) 2024/1385 Evropskega parlamenta in Sveta⁶, zato morajo imeti na voljo posebna zatočišča in drugo ustrezno začasno nastanitev za žrtve nasilja v družini in spolnega nasilja, saj so to bistvene storitve za te žrtve.

---

⁶ Direktiva (EU) 2024/1385 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini (UL L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj>).

- (25) Ko se v kazenskem postopku sprejme odločitev o odškodnini žrtvi, bi moral storilec brez nepotrebnega odlašanja plačati dodeljeno odškodnino. Zamuda se računa od poteka zadnjega dne roka za končno plačilo in se šteje za „neupravičeno“, kadar presega to, kar bi bilo mogoče razumno pričakovati glede na okoliščine primera. Dodeljena odškodnina iz te direktive je odškodnina, dodeljena na podlagi pravnomočne odločitve o odškodnini. Države članice bi morale imeti vzpostavljene ustrezne izvršilne ukrepe ali ukrepe uveljavljanja v pomoč žrtvam za pridobitev dodeljene odškodnine. Ti izvršilni ukrepi ali ukrepi uveljavljanja bi lahko med drugim vključevali zaseg premoženja, posredovanje sodnih izvršiteljev, rubež dohodka ali javnih plačil ali druge civilne ali kazenske postopke, ki zagotavljajo izvršitev pravnomočne odločitve o odškodnini. Države članice imajo diskrecijsko pravico, da žrtvi v skladu z nacionalnim pravom vnaprej izplačajo celotno dodeljeno odškodnino ali njen del. Državam članicam zaradi predplačila odškodnine ni treba uvesti novih odškodninskih mehanizmov ali delovati kot glavni plačnik odškodnine.
- (26) Pristojni organi ohranijo popolno diskrecijsko pravico pri določanju ustreznih ukrepov za zmanjšanje težav, s katerimi se srečujejo žrtve, ki so prebivalke države članice, ki ni država članica, v kateri je bilo storjeno kaznivo dejanje.

(27) Povečevanje hudih kaznivih dejanj, kot so opredeljena na podlagi nacionalnega prava, na primer javno ščuvanje k storitvi terorističnega kaznivega dejanja, kot je opredeljeno v členu 5 Direktive (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta⁷, ali izkazovanje časti storilcu hudega kaznivega dejanja lahko privede do kratenja dostojanstva žrtev in jim povzroči dodatno trpljenje ali škodo. Te žrtve bi morale imeti dostop do podpornih in zaščitnih ukrepov na podlagi te direktive. Zaradi teh kaznivih dejanj so lahko žrtve še posebej izpostavljene sekundarni in ponovni viktimizaciji, ustrahovanju in maščevanju. Javno ščuvanje k storitvi terorističnega kaznivega dejanja, med drugim povečevanje terorističnih dejanj, pomeni kaznivo dejanje na podlagi Direktive (EU) 2017/541. Poleg tega je javno napeljevanje k dejanjem rasizma ali ksenofobije ali javno opravičevanje, zanikanje ali grobo banaliziranje genocida, hudodelstev zoper človečnost ali vojnih hudodelstev kaznivo dejanje na podlagi Okvirnega sklepa Sveta 2008/913/PNZ⁸. Ta direktiva od držav članic ne zahteva, da inkriminirajo povečevanje hudih kaznivih dejanj, niti ne zahteva inkriminacije sovražnega govora ali kaznivih dejanj iz sovraštva. Sklepi Sveta z dne 4. decembra 2023 o izboljšanju podpore in priznavanja žrtev terorizma vključujejo dragocen seznam najboljših praks in ukrepov za boljšo zaščito žrtev takih kaznivih dejanj. Pomembno je, da države članice sprejmejo tudi ukrepe za podporo žrtvam drugih vrst kaznivih dejanj, kot so žrtve spolnega nasilja, ki so izpostavljene visokemu tveganju sekundarne viktimizacije ter lahko utrpijo dodatno škodo in kratenje dostojanstva zaradi povečevanja takih kaznivih dejanj.

---

⁷ Direktiva (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ ter o spremembi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ (UL L 88, 31.3.2017, str. 6, ELI:

<http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj>).

⁸ Okvirni sklep Sveta 2008/913/PNZ z dne 28. novembra 2008 o boju proti nekaterim oblikam in izrazom rasizma in ksenofobije s kazensko-pravnimi sredstvi (UL L 328, 6.12.2008, str. 55, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2008/913/oj).

- (28) Ukrepi, ki žrtvam in njihovim družinskim članom omogočajo, da se izognejo stiku s storilcem, lahko vključujejo razpoložljivost mobilnih zaslonov v sodnih dvoranah.
- (29) Uslužbenci, ki bodo verjetno imeli osebni stik z žrtvami, bi morali imeti dostop do rednega in zadostnega usposabljanja na ravni, ki je ustrezna z vidika njihovih stikov z žrtvami, o izvajanju Direktive 2012/29/EU, ter se ga udeležiti. Tako usposabljanje je zlasti pomembno za policiste, sodno osebje, sodnike, tožilce, odvetnike ter izvajalce storitev za podporo žrtvam in storitve obnavljalne pravičnosti ter zdravstvene delavce, če imajo stik z žrtvami. Usposabljanje pristojnih organov bi moralo biti učinkovito in interdisciplinarno ter usmerjeno v izkoriščanje novih tehnologij za izboljšanje sodelovanja in interakcije. Pomembno je, da programi usposabljanja zajemajo zadeve, kot so prepoznavanje vrste škode, ki jo je utrpela žrtev, preprečevanje sekundarne in ponovne viktimizacije, žrtvam prilagojena in sočutna komunikacija, izbira primernih podpornih in zaščitnih ukrepov ter učinkovito usklajevanje in naporitve na službe za podporo žrtvam. Usposabljanje bi moralo upoštevati vidik spola, invalidnosti, potreb otrok in travme. Usposabljanje se lahko še izboljša s sodelovanjem z nevladnimi organizacijami, vključno z združenji žrtev in organizacijami civilne družbe. Pomembno je spodbujati vzajemno usposabljanje in izmenjavo dobre prakse med nacionalnimi organi, vključno s pravosodnimi organi, organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ter organizacijami za podporo žrtvam, da se zagotovijo boljša podpora in zaščita žrtev ter usklajevanje med udeleženi organi in organizacijami. Posebne smernice in kontrolni sezname za uradnike organov preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj se štejejo za dobro prakso. Usposabljanje bi moralo biti osredotočeno tudi na kibernetško kriminaliteto, da se lahko osebe, ki imajo stik z žrtvami kibernetške kriminalitete, odzovejo na njihove posebne potrebe.

- (30) Kljub pomembnim izboljšavam, doseženim od začetka veljavnosti Direktive 2012/29/EU, dokazi kažejo, da žrtve še vedno pogosto niso dovolj seznanjene s svojimi pravicami, kar slabi učinkovitost navedene direktive in žrtve odvrča od tega, da bi spregovorile in prijavile kaznivo dejanje. Zato je nujno, da države članice pripravijo učinkovite kampanje ozaveščanja, da bodo povečale ozaveščenost žrtev o njihovih pravicah na podlagi Direktive 2012/29/EU, kakor je spremenjena s to direktivo, in drugih pravicah na podlagi nacionalnega prava, kadar je ustrezno. Države članice bi morale tudi ustrezno ukrepati, da bi povečale ozaveščenost med prebivalstvom na splošno, tudi v šolah. Te kampanje bi se lahko izvajale z uporabo različnih metod obveščanja, kot so mediji, vključno z družbenimi mediji, plakati v javnem prevozu, letaki na sodiščih, bolnišnicah in policijskih postajah ali mobilne aplikacije. Poleg tega bi morale države članice boljše ozaveščati, kam se lahko žrtve obrnejo, da bi dobile pomoč pri uveljavljanju svojih pravic na podlagi te direktive, na primer z napotitvijo na javne imenike in evidence, denimo akreditiranih organizacij za podporo ali odvetnikov, ali njihovo pripravo. Pomembno je, da si države članice pri uvajanju takih ukrepov prizadevajo, da bi jih pripravljale enako za vse vrste kaznivih dejanj. Države članice bi morale zagotoviti okrepljene ukrepe za izpolnjevanje potreb žrtev, ki imajo večje ovire pri komuniciranju, med drugim žrtev, ki ne prebivajo v državi članici, v kateri je bilo kaznivo dejanje storjeno, ter žrtev, ki so invalidi, in otrok, ki so žrtve.

- (31) Žrtve ne morejo učinkovito uveljavljati svojih pravic do obveščeniosti, podpore in zaščite v skladu s svojimi individualnimi potrebami, če v nacionalnih pravosodnih sistemih ni zadostnega sodelovanja in usklajevanja med tistimi, ki prihajajo v stik z žrtvami. Žrtve težko učinkovito uveljavljajo svoje pravice na podlagi Direktive 2012/29/EU brez tesnega sodelovanja in usklajevanja ustreznih deležnikov, kot so osrednji organi v skladu z notranjo strukturo in delitvijo pristojnosti v državah članicah, organi preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj, organi pregona, pravosodni organi, organi za pridržanje, službe poravnalne pravičnosti in službe za podporo žrtvam, v posvetovanju z ustreznimi strokovnimi organizacijami in organizacijami civilne družbe. K temu sodelovanju in usklajevanju se spodbuja tudi druge organe, kot so zdravstvene, izobraževalne in socialne službe ter nevladne organizacije. To je zlasti pomembno v primeru otrok žrtev.

- (32) V odziv na pomanjkljivosti, ugotovljene v oceni Direktive 2012/29/EU, bi morale države članice uvesti in izvajati posebne protokole ali smernice. Ti protokoli ali smernice so bistveni za zagotovitev, da žrtve prejmejo informacije o svojih pravicah in o svojem primeru ter da se zanje izvede ustrezna ocena, da lahko prejmejo podporo in zaščito, ki ustrežata njihovim individualnim potrebam, ki se lahko sčasoma spreminjajo. Protokoli ali smernice so lahko zavezujoči ali nezavezujoči in so lahko vzpostavljeni na način, ki najbolj ustreza nacionalnim pravnim redom in organizaciji pravosodja v državah članicah. Ko se protokoli ali smernice uveljavijo, bi jih morali tisti, na katere so naslovljeni, upoštevati. Protokoli in smernice bi morali zajemati organizacijo storitev in ukrepov na podlagi Direktive 2012/29/EU, kakor je spremenjena s to direktivo, pristojnih organov in oseb, ki prihajajo v stik z žrtvami, zagotavljanje informacij žrtvam, olajšanje prijavljanja kaznivih dejanj za najranljivejše žrtve, vključno s pridržanimi žrtvami in žrtvami v zaprtih okoljih, kot so ustanove za institucionalno oskrbo, individualno oceno potreb žrtev in sodelovanje med službami za podporo. Pri zagotavljanju informacij žrtvam je pomembno zagotoviti, da so informacije preproste in lahko razumljive, zagotovljene pravočasno in večkrat ponovljene, v več oblikah, med drugim ustno, pisno in digitalno.

Kar zadeva prijavo kaznivih dejanj, tudi za osebe, ki jim je bila odvzeta prostost ali katerih prostost je omejena, bi bilo treba v protokolih ali smernicah določiti dostop žrtev do informacij o njihovih pravicah, dostop do podpore in zaščite v skladu z njihovimi potrebami ter načine prijave kaznivih dejanj. Protokoli ali smernice bi morali na celovit način, ne da bi obravnavali posamezne primere, vsebovati splošna navodila o organizaciji storitev, vključno s splošnimi in specialističnimi storitvami za podporo, in ukrepe iz Direktive 2012/29/EU, kakor je spremenjena s to direktivo. Protokoli ali smernice lahko temeljijo na obstoječih metodah sodelovanja in usklajevanja med pristojnimi organi in drugimi osebami v državah članicah, ki imajo stik z žrtvami.

- (33) Da bi žrtvam zagotovili nemoten in sodoben način uveljavljanja njihovih pravic, bi jim morale države članice omogočiti elektronsko komunikacijo s pristojnimi nacionalnimi organi z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij. Te informacijske in komunikacijske tehnologije bi lahko na primer vključevale elektronsko pošto, internetne sporočilne storitve za pogovor v živo, video klice in spletne portale z dostopom do informacij za registrirane uporabnike. Države članice lahko same odločijo, kateri načini komunikacije so najustreznejši v povezavi z različnimi določbami te direktive. Žrtve bi morale imeti možnost, da z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij vzpostavijo stik s telefonskimi službami za pomoč žrtvam, prejmejo pisno potrditev svoje uradne prijave, prijavijo kaznivo dejanje na spletu pod pogoji iz te direktive in predložijo dokaze, kadar je to izvedljivo. Poleg tega bi morale imeti žrtve možnost, da uporabijo dostopne, varne in uporabniku prijazne informacijske in komunikacijske tehnologije, kadar so na voljo, za komunikacijo s pristojnimi organi in službami za podporo. Zlasti bi morale imeti možnosti uporabljati take tehnologije, kadar so na voljo, za prejemanje informacij o svojih pravicah od prvega stika s pristojnimi organi in informacij o svoji zadevi, vključno z možnostjo, da so obveščene o izpustitvi ali pobegu storilca iz pripora, ter da na zahtevo prejmejo prevod pisnega potrdila o svoji uradni prijavi.

Po prvem stiku s pristojnim organom je informacije mogoče zagotoviti elektronsko v standardni obliki. Žrtve bi morale imeti možnost izbirati med načini komunikacije, ki so na voljo, države članice pa bi morale po potrebi zagotoviti take informacijske in komunikacijske tehnologije kot alternativo načinu komunikacije v živo, ne da bi ga nadomestile. Žrtve bi morale še naprej imeti možnost komuniciranja v živo, tudi s pristojnimi organi in službami za podporo, če tako želijo. Kadar je treba v sistemih držav članic uporabiti poseben način elektronske identifikacije ali podpisa, bi morale imeti žrtve, ki prebivajo v drugih državah članicah, v teh sistemih enakovredne možnosti dostopa v skladu z Uredbo (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta⁹.

---

⁹ Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).

- (34) Žrtve kaznivega dejanja, storjenega v državi članici, ki ni država članica njihovega prebivališča, morda niso zmožne dati privolitve za obdelavo njihovih osebnih podatkov, na primer v primerih, kadar je žrtev hudo poškodovana, ali takoj po terorističnem napadu. V teh primerih bi morala imeti država članica, v kateri je bilo storjeno kaznivo dejanje, možnost, da osebne podatke žrtve brez njenega soglasja obdeluje, vključno s posredovanjem teh osebnih podatkov pristojnim organom države članice prebivališča žrtve v skladu z veljavnim pravom Unije, zlasti členom 6(1) Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰. Za namene preprečevanja, odkrivanja in preiskovanja kaznivih dejanj se uporablja Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta¹¹.

---

¹⁰ Uredba (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba o varstvu podatkov) (UL L 119, 4.5.2016, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj>).

¹¹ Direktiva (EU) 2016/680 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov, ki jih pristojni organi obdelujejo za namene preprečevanja, preiskovanja, odkrivanja ali pregona kaznivih dejanj ali izvrševanja kazenskih sankcij, in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Okvirnega sklepa Sveta 2008/977/PNZ (UL L 119, 4.5.2016, str. 89, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/680/oj>).

- (35) Države članice bi morale zagotoviti zadostne človeške in finančne vire za učinkovito uporabo ukrepov iz te direktive. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti vzpostavitvi telefonskih linij za pomoč žrtvam, zagotavljanju nemotenega delovanja splošnih in specialističnih služb za podporo, zagotavljanju brezplačne pravne pomoči in individualni oceni potreb žrtev po podpori in zaščiti, tudi kadar take storitve zagotavljajo nevladne organizacije.

- (36) Unija in države članice so pogodbenice Konvencije ZN o pravicah invalidov¹² (v nadaljnjem besedilu: Konvencija ZN) in obveznosti iz Konvencije ZN so zanje zavezujoče v okviru njihovih pristojnosti. Na podlagi člena 13 Konvencije ZN morajo države pogodbenice invalidom zagotoviti, da imajo enako kot drugi učinkovit dostop do sodnega varstva, zato je treba zagotoviti dostopnost in primerno prilagoditev ter postopkovno prilagoditev, da lahko žrtve, ki so invalidi, svoje pravice, ki jih imajo kot žrtve, uživajo enako kot drugi. V členu 2 Konvencije ZN je „primerna prilagoditev“ opredeljena kot „potrebne in primerne spremembe ter prilagoditve, ki ne nalagajo nesorazmernega ali nepotrebne bremena, kadar so v posameznem primeru potrebne, da se invalidom na enaki podlagi kot drugim zagotovi uživanje ali uresničevanje vseh človekovih pravic in temeljnih svoboščin“. Zahteve glede dostopnosti za proizvode in storitve iz Priloge I k Direktivi (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta¹³ lahko olajšajo izvajanje Konvencije ZN in zagotovijo, da so pravice žrtev iz Direktive 2012/29/EU dostopne invalidom.

---

¹² UL L 23, 27.1.2010, str. 37.

¹³ Direktiva (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L 151, 7.6.2019, str. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).

Člen 13 Konvencije ZN se nanaša na zagotavljanje „postopkovne prilagoditve“ kot sredstva za olajšanje učinkovitega sodelovanja invalidov v kazenskih postopkih, vendar tega pojma ne opredeljuje. Koristne smernice v zvezi s tem so na voljo v mednarodnih načelih in smernicah o dostopu invalidov do pravnega varstva iz leta 2020, ki jih je pripravil Odbor Združenih narodov za pravice invalidov. Na podlagi teh smernic „postopkovna prilagoditev“ pomeni vse potrebne in primerne spremembe ter prilagoditve v okviru dostopa do sodnega varstva, kadar so potrebne v posamezni zadevi, da lahko invalidi sodelujejo enako kot drugi. Vključuje lahko posrednike ali koordinatorje, postopkovne prilagoditve in komunikacijsko podporo. Postopkovna prilagoditev ni omejena s pojmom nesorazmernega ali nepotrebnega bremena.

- (37) Eurojust bi moral zagotoviti, da se ustrezno upoštevajo zaprosila v zvezi s pravicami žrtev v skladu z njegovim mandatom na podlagi Uredbe (EU) 2018/1727 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁴.

---

¹⁴ Uredba (EU) 2018/1727 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o Agenciji Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) ter nadomestitvi in razveljavitvi Sklepa Sveta 2002/187/PNZ (UL L 295, 21.11.2018, str. 138, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj>).

- (38) Zbiranje točnih in skladnih podatkov ter pravočasna objava zbranih podatkov in statističnih podatkov sta bistvena za zagotovitev popolnega poznavanja pravic žrtev v Uniji in spremljanje izvajanja Direktive 2012/29/EU, kakor je spremenjena s to direktivo. Uvedba zahteve, da morajo države članice usklajeno zbirati podatke o žrtvah kaznivih dejanj, razčlenjene glede na spol, starostno skupino ter, kadar je možno in relevantno, glede na odnos med žrtvijo in storilcem ter vrsto kaznivega dejanja, in jih vsaka tri leta sporočiti Komisiji, bi bila pomemben korak za zagotovitev sprejetja politik in strategij, ki temeljijo na podatkih. Podatki o odnosu med žrtvijo in storilcem ter vrsti kaznivega dejanja so koristni za prepoznavanje osnovnih vzorcev, boljše razumevanje dinamike tveganj in prepoznavanje ranljivih skupin. Agencija Evropske unije za temeljne pravice Komisiji in državam članicam še naprej pomaga pri zbiranju, pripravi in razširjanju razpoložljivih statističnih podatkov o žrtvah ter pri sporočanju razpoložljivih podatkov na centralni ravni, iz katerih je razvidno, kako žrtve dostopajo do pravic iz Direktive 2012/29/EU, kakor je spremenjena s to direktivo.
- (39) Države članice so sprejele, da je Komisija imenovala koordinatorja za pravice žrtev, ki je odgovoren za zagotavljanje nemotenega delovanja platforme za pravice žrtev, da se zagotovita doslednost in učinkovitosti ukrepov v zvezi s politiko o pravicah žrtev, ki zajema veliko različnih političnih področij, ter so se zavezale, da bodo s tem koordinatorjem tvorno sodelovale.

- (40) V primeru kršitve pravic iz te direktive mora biti v skladu s členom 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah na voljo učinkovito pravno sredstvo. Poleg tega po načelu učinkovitosti prava Unije nacionalno procesno pravo ne sme onemogočati ali pretirano oteževati uveljavljanja pravic, ki izhajajo iz prava Unije.
- (41) Ta direktiva se uporablja za vse žrtve vseh kaznivih dejanj in ne vpliva na podrobnejše določbe iz drugih pravnih aktov Unije, ki obravnavajo specifične potrebe določenih kategorij žrtev, kot so žrtve trgovine z ljudmi, žrtve spolnih zlorab, otroci, ki so žrtve spolnega izkoriščanja, vključno s posnetki spolne zlorabe otrok, žrtve nasilja nad ženskami in nasilja v družini ter žrtve terorizma.
- (42) Ker ciljev te direktive države članice ne morejo zadovoljivo doseči zaradi potrebe po olajšanju pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah z zagotavljanjem zaupanja v enak dostop do pravic žrtev ne glede na to, kje v Uniji je bilo kaznivo dejanje storjeno, temveč se zaradi obsega in učinkov predvidenih ukrepov lažje dosežejo na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji (PEU). V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za doseganje navedenih ciljev.

- (43) V skladu s členoma 1 in 2 Protokola št. 22 o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, Danska ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.
- (44) V skladu s členom 3 in členom 4a(1) Protokola št. 21 o stališču Združenega kraljestva in Irske glede območja svobode, varnosti in pravice, ki je priložen PEU in PDEU, je Irska s pismom z dne 27. oktobra 2023 podala uradno obvestilo, da želi sodelovati pri sprejetju in uporabi te direktive.
- (45) V skladu s členom 42(1) Uredbe (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁵ je bilo opravljeno posvetovanje z Evropskim nadzornikom za varstvo podatkov.
- (46) Direktivo 2012/29/EU bi bilo zato treba ustrezno spremeniti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

---

¹⁵ Uredba (EU) 2018/1725 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2018 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov v institucijah, organih, uradih in agencijah Unije in o prostem pretoku takih podatkov ter o razveljavitvi Uredbe (ES) št. 45/2001 in Sklepa št. 1247/2002/ES (UL L 295, 21.11.2018, str. 39, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj>).

Člen 1
Spremembe Direktive 2012/29/EU

Direktiva 2012/29/EU se spremeni:

(1) vstavi se naslednji člen:

„Člen 3a

Telefonske številke za pomoč žrtvam

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za vzpostavitev dostopnih, uporabniku prijaznih, varnih, brezplačnih in zaupnih telefonskih številke za pomoč žrtvam. Te telefonske številke za pomoč:
  - (a) žrtvam zagotavljajo informacije iz člena 4(1);
  - (b) zagotavljajo čustveno podporo;
  - (c) žrtve po potrebi napotijo na ustrezne službe, med drugim na splošne in specialistične službe za podporo, ali specializirane telefonske številke za pomoč.
2. Države članice zagotovijo, da so telefonske številke za pomoč iz odstavka 1 dosegljive s klicem na telefonsko številko na ravni Unije za domače klice, in sicer „116 006“, poleg morebitnih obstoječih nacionalnih telefonskih številke. Države članice zagotovijo tudi, da se te storitve zagotovijo z drugimi varnimi in dostopnimi informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami, vključno s spletnimi aplikacijami in spletnimi mesti.

3. Države članice zagotovijo, da so telefonske številke za pomoč poleg klica na številko na ravni Unije dosegljive s klicem na namensko mednarodno številko za žrtve, ki so utrpeli škodo v državi članici, ki ni njihova država članica prebivališča. Za te mednarodne klice se ne zahteva, da so brezplačni.
4. Države članice zagotovijo, da so storitve, ki jih zagotavljajo njihove telefonske številke za pomoč, iz odstavka 1, na voljo v njihovem uradnem jeziku ali jezikih, kot je določeno v nacionalnem pravu. Države članice si prizadevajo za zagotavljanje teh storitev v vsaj še enem jeziku, ki je v zadevni državi članici splošno razumljiv.
5. Kadar se storitve iz odstavka 1, točki (a) in (c), zagotavljajo z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij, države članice zagotovijo, da so te storitve na voljo v jeziku, ki ga žrtev lahko razume, na primer s tehnologijami prevajanja in tolmačenja.
6. Telefonske številke za pomoč lahko vzpostavijo javne ali nevladne organizacije, organizirane pa so lahko na poklicni ali prostovoljni osnovi.
7. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da telefonske številke za pomoč nudijo kakovostno in dosegljivo podporo žrtvam v ustreznem delovnem času.
8. Države članice zagotovijo, da telefonske številke za pomoč upravljajo ustrezno usposobljene osebe.“;

(2) vstavi se naslednji člen:

„Člen 5a

Prijavljanje kaznivih dejanj

1. Države članice zagotovijo, da lahko žrtve kazniva dejanja prijavijo pristojnim organom prek brezplačnih, dostopnih, uporabniku prijaznih, varnih in lahko dostopnih kanalov.

Države članice zagotovijo, da lahko žrtve poleg z uporabo metod osebne prijave kazniva dejanja pristojnim organom prijavijo z brezplačnimi, dostopnimi, varnimi in uporabniku prijaznimi informacijskimi in komunikacijskimi tehnologijami vsaj v nenujnih primerih in pri nenasilnih kaznivih dejanjih, če je taka prijava v največjem interesu žrtev.

Kadar država članica predvidi možnost prijave kaznivih dejanj z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij, ta možnost, kadar je to izvedljivo, vključuje predložitev dokazov.

Prijava kaznivih dejanj z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij ne posega v nacionalna postopkovna pravila glede formalizacije take prijave in predložitve dokazov.

2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi fizični ali pravni osebi, ki ve ali v dobri veri sumi, da so bila storjena kazniva dejanja ali da se pričakujejo nasilna dejanja, olajšajo prijavo pristojnim organom v skladu z nacionalnimi postopkovnimi pravili.
3. Da bi organizacijam civilne družbe, za katere je verjetno, da bodo prejele informacije o kaznivih dejanjih, olajšali podajo prijave kot tretja stran, države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi omogočijo sodelovanje med pristojnimi organi in temi organizacijami.
4. Kadar kaznivo dejanje prijavi oseba, ki ni žrtev, države članice zagotovijo, da pristojni organi po potrebi in v skladu z nacionalnim pravom sprejmejo ustrezne ukrepe za zaščito žrtve, preden je storilec obveščen, da je bilo kaznivo dejanje prijavljeno.
5. Države članice zagotovijo, da lahko vsakdo, ki mu je odvzeta prostost ali je njegova prostost omejena, učinkovito prijavi kaznivo dejanje, ki je bilo storjeno v centru za pridržanje ali nastanitvenem objektu, ki ga ta oseba ne sme zapustiti ali ga ne more zapustiti po lastni volji, ali v krajih, kjer je svoboda gibanja te osebe omejena. Take ustanove vključujejo vsaj:
  - (a) zapore, centre za pridržanje in celice za osumljence in obdolžence;

- (b) posebne objekte za pridržanje in nastanitev državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo v zadevni državi članici, tudi za namene priprave njihove vrnitve in odstranitve;
  - (c) objekte za prosilce in upravičence do mednarodne zaščite;
  - (d) katero koli drugo obliko javne ali zasebne ustanove, ki je žrtev ne sme zapustiti ali je ne more zapustiti po lastni volji, kot so specializirani nastanitveni centri za invalide, otroke in starejše.
6. Kadar otroci navežejo stik s pristojnimi organi, da bi prijavili kazniva dejanja, države članice zagotovijo, da so postopki prijave varni, se opravijo zaupno v skladu z nacionalnim pravom ter so zasnovani in dostopni na otrokom prijazen način in v jeziku, ki ustreza otrokovi starosti in zrelosti.

Kadar kaznivo dejanje vključuje nosilca starševske odgovornosti in obstaja nasprotje interesov med otrokom žrtvijo in nosilcem starševske odgovornosti, države članice zagotovijo, da zmožnost otroka žrtve, da prijavi kaznivo dejanje, ni pogojena s privolitvijo nosilca starševske odgovornosti. Države članice zagotovijo, da pristojni organi sprejmejo potrebne ukrepe za zaščito otrokove varnosti, preden nosilca starševske odgovornosti obvestijo, da je bilo prijavljeno kaznivo dejanje.

7. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da žrtve, ki so državljani tretjih držav, ne glede na njihov status prebivanja, niso odvrnjene od prijave kaznivega dejanja in da se obravnavajo nediskriminatorno. Države članice zlasti zagotovijo, da se vsem žrtvam, ne glede na njihov status prebivanja, ne prepreči uveljavljanje pravic na podlagi te direktive, vključno z njihovo pravico do zaslišanja na podlagi člena 10 in pravico do izvedbe individualne ocene na podlagi člena 22.

Države članice lahko v skladu z nacionalnim pravom državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na njihovem ozemlju, kadar koli izdajo nevezano dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki mu daje pravico do prebivanja.

8. Države članice zagotovijo, da so ob prijavi kaznivega dejanja žrtve:
  - (a) obveščene o možnosti, da bi lahko bili njihovi osebni podatki razkriti storilcu v skladu s členom 21(3), da se mu omogoči uveljavljanje pravice do obrambe, in
  - (b) da jim je dana možnost, da izrazijo svoje mnenje o tej možnosti.“;

(3) člen 6 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se dodajo naslednje točke:

„(c) o vsaki odločitvi o pregonu storilca;

(d) o razpoložljivosti zaščitnih ukrepov, vključno z odredbami o zaščiti;

(e) o vlogi žrtve v kazenskem postopku v skladu z nacionalnimi pravili, po potrebi tudi o možnosti, da postane stranka v takem postopku;

(f) o pravilih, ki se uporabljajo za uveljavljanje in pridobitev odškodnine.“;

(b) odstavek 5 se nadomesti z naslednjim:

„5. Države članice zagotovijo, da se žrtvam ponudi možnost uradne obvestitve brez nepotrebnega odlašanja, kadar je oseba, ki je priprta, se kazensko preganja ali je obsojena za kaznivo dejanje, ki te žrtve zadeva, izpuščena iz pripora, tudi kadar je pod sodnim nadzorom, ali je iz pripora pobegnila. Poleg tega države članice zagotovijo, da so žrtve obveščene o vseh ustreznih ukrepih, sprejetih za njihovo zaščito v primeru izpustitve ali pobega storilca.“;

(c) doda se naslednji odstavek:

„7. Države članice zagotovijo, da se dejstvo, da so bile žrtve obveščene o svoji pravici do prejema informacij o kazenskem postopku, in zahteva žrtev za prejem informacij na podlagi tega člena ustrezno evidentirata v skladu s postopkom evidentiranja na podlagi nacionalnega prava.“;

(4) v členu 7 se odstavka 6 in 7 nadomestita z naslednjim:

„6. Ne glede na odstavka 1 in 3 se lahko namesto pisnega prevoda zagotovi ustni prevod ali ustni povzetek bistvenih dokumentov, pod pogojem, da takšen ustni prevod ali ustni povzetek ne posega v pravičnost postopka ali zmožnost žrtve, da uveljavlja svoje pravice, vključno z možnostjo sodelovanja v kazenskem postopku v skladu z vlogo žrtve v njem.

7. Države članice zagotovijo, da pristojni organ oceni, ali žrtve potrebujejo tolmačenje ali prevajanje, kot je določeno v odstavkih 1 in 3 tega člena. Žrtve lahko izpodbijajo odločitev, da se ne priskrbi tolmačenje ali prevajanje. Postopkovna pravila za tako izpodbijanje se določijo z nacionalnim pravom. Določbe člena 10b(2) se uporabljajo za odločbe, da se ne priskrbi tolmačenje ali prevajanje, sprejete med sodnimi obravnavami.“;

(5) člen 8 se spremeni:

(a) odstavka 2 in 3 se nadomestita z naslednjim:

- „2. Države članice zagotovijo, da z žrtvami brez nepotrebnega odlašanja stopijo v stik ustrezne splošne ali specialistične službe za podporo, če se pri individualni oceni iz člena 22 ugotovi potreba po podpori in če se žrtev, potem ko je bila obveščena o storitvah za podporo, ki se lahko zagotovijo, strinja, da službe za podporo stopijo v stik z njo, ali če žrtev zaprosi za podporo.
3. Države članice sprejmejo ukrepe za vzpostavitev brezplačnih in zaupnih specialističnih storitev za podporo poleg splošnih storitev za podporo žrtvam ali kot sestavni del slednjih, ali da omogočijo organizacijam za podporo žrtvam, da se obrnejo na obstoječe specializirane subjekte, ki nudijo tovrstno specialistično podporo. Žrtve imajo dostop do teh služb v skladu s svojimi posebnimi potrebami, njihovi družinski člani pa imajo dostop v skladu z njihovimi posebnimi potrebami in obsegom škode, povzročene žrtvi s kaznivim dejanjem. Kadar specialistične storitve za podporo niso zagotovljene v okviru splošnih storitev za podporo žrtvam, se splošne in specialistične storitve za podporo usklajujejo.“;

(b) dodata se naslednja odstavka:

- „6. Cilj držav članic je zagotoviti, da so specialistične službe za podporo v času kriz, kot so zdravstvene krize, izredne humanitarne razmere ali druge izredne razmere, za žrtve še naprej v celoti delujoče.
7. Storitve za podporo žrtvam morajo biti na voljo in lahko dostopne, tudi na spletu ali z drugimi ustreznimi sredstvi, kot so informacijske in komunikacijske tehnologije. Države članice zagotovijo, da sta geografska porazdelitev in zmogljivost služb za podporo žrtvam iz tega člena in člena 9a zadostni, ter da upoštevata geografsko in demografsko sestavo zadevne države članice.“;

(6) člen 9 se spremeni:

(a) odstavek 1 se spremeni:

(i) točka (a) se nadomesti z naslednjim:

„(a) informacije, nasveti in podpora, ki so relevantni za pravice žrtev, vključno glede dostopa do nacionalnih shem odškodnin za poškodbe zaradi kaznivih dejanj, dostopa do pravnega svetovanja, vključno z brezplačno pravno pomočjo, ter v zvezi z njihovo vlogo v kazenskem postopku, vključno s pripravo na udeležbo na sojenju;“;

(ii) točka (c) se nadomesti z naslednjim:

„(c) čustvena podpora;

(ca) psihološka podpora ali, kadar ta ni na voljo, napotitev na službe, ki jo lahko zagotovijo;“;

(iii) doda se naslednji pododstavek:

„Za namene prvega pododstavka, točka (ca), če je bila z individualno oceno iz člena 22 ugotovljena posebna potreba po psihološki podpori, je žrtvi, ki potrebuje tako podporo, na voljo dodatna psihološka podpora, dokler je to potrebno, v skladu z njenimi individualnimi potrebami in ustreznimi nacionalnimi zdravstvenimi ali socialnimi sistemi, ki urejajo dostop do psihološke podpore.“;

(b) odstavek 2 se nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da službe za podporo žrtvam posebno pozornost namenijo posebnim potrebam žrtev, ki so utrpeli znatno škodo zaradi resnosti kaznivega dejanja.“;

(c) v odstavku 3 se točka (b) nadomesti z naslednjim:

„(b) ciljno usmerjena in celovita podpora ter informacije in po potrebi napotitev na službe, ki zagotavljajo zdravstvene in forenzične preglede, ki lahko vključujejo celovite zdravstvene storitve, vključno s storitvami spolnega in reproduktivnega zdravstvenega varstva, v skladu z nacionalnim pravom, ter informacije in po potrebi napotitev na socialno in psihološko svetovanje, vključno z oskrbo po travmatični izkušnji, za žrtve s posebnimi potrebami, kot so žrtve spolnega nasilja, žrtve nasilja na podlagi spola, vključno nasilja nad ženskami in nasilja v družini, ki jih zajema Direktiva (EU) 2024/1385 Evropskega parlamenta in Sveta^{*}, žrtve trgovine z ljudmi, žrtve organiziranega kriminala, žrtve, ki so invalidi, žrtve izkoriščanja, žrtve kaznivih dejanj iz sovražstva, žrtve terorizma, žrtve mučenja, žrtve prisilnega izginotja in žrtve genocida, hudodelstev zoper človečnost, vojnih hudodelstev ali kaznivega dejanja agresije, kot so opredeljeni v členih 6, 7, 8 in 8a Statuta Mednarodnega kazenskega sodišča.

---

* Direktiva (EU) 2024/1385 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. maja 2024 o boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini (UL L, 2024/1385, 24.5.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj>).“;

(d) dodajo se naslednji odstavki:

- „4. Države članice žrtvam spolnega nasilja pravočasno zagotovijo dostop do zdravstvenih storitev, vključno s storitvami spolnega in reproduktivnega zdravstvenega varstva, v skladu z Direktivo (EU) 2024/1385 in nacionalnim pravom.
5. Države članice zagotovijo zaščito in specialistične storitve za podporo, potrebne za obravnavanje raznolikih potreb žrtev s posebnimi potrebami v skladu s protokoli ali smernicami iz člena 26a(1), točka (d).
6. Države članice zagotovijo, da storitve za podporo iz tega člena in člena 9a izpolnjujejo veljavne standarde glede kakovosti teh storitev. Storitve, ki jih zagotavljajo službe za podporo, se pregledajo, kadar je ustrezno, in prilagodijo, kadar je to potrebno. Pregledi teh storitev ne smejo po nepotrebnem obremenjevati organizacij, ki zagotavljajo te storitve.“;

(7) v poglavje II se vstavi naslednji člen:

„Člen 9a

Ciljno usmerjene in celovite storitve za podporo otrokom žrtvam

1. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev razpoložljivosti otrokom prijaznih ciljno usmerjenih in celovitih storitev za podporo za otroke žrtve, da se zagotovita starosti primerna podpora in zaščita, ki sta potrebni za celovito obravnavanje raznolikih potreb otrok žrtev, tudi otrok, ki so utrpeli škodo, ker so bili priča kaznivemu dejanju.
2. Ciljno usmerjene in celovite storitve za podporo otrokom žrtvam iz odstavka 1 zagotavljajo usklajen večagencijski mehanizem, ki vključuje naslednje storitve:
  - (a) zagotavljanje informacij iz člena 4;
  - (b) zdravstvene preglede;
  - (c) čustveno, socialno in psihološko podporo;
  - (d) upravno pomoč;
  - (e) prijavo kaznivih dejanj;

(f) individualno oceno iz člena 22;

(g) video snemanja zaslišanj iz člena 24(1), točka (a).

3. Države članice razmislijo o zagotavljanju storitev iz odstavka 2 v istih prostorih, pri čemer posebno pozornost namenijo interesom otrok žrtvam, vključno z resnostjo škode, ki so jo otroci žrtve utrpeli zaradi kaznivega dejanja.

4. Ciljno usmerjene in celovite storitve za podporo otrokom žrtvam iz tega člena se lahko vzpostavijo kot javne ali nevladne organizacije.“;

(8) vstavita se naslednja člena:

„Člen 10a

Pravica do pomoči v prostorih sodišča

Države članice sprejmejo potrebne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da žrtve v prostorih sodišča in v skladu z njihovimi individualnimi potrebami prejmejo čustveno podporo in praktične informacije o organizacijskih vidikih postopkov pred kazenskim sodiščem.

Člen 10b

Pravica do obveščeni o odločitvah,

sprejetih med sodnim postopkom, in pravica do pregleda

1. Države članice zagotovijo, da so žrtve v skladu s svojim statusom v kazenskem postopku na podlagi nacionalnega prava nemudoma obveščene o odločitvah v zvezi z njihovo pravico do tolmačenja in prevajanja med sodnimi obravnavami na podlagi člena 7(1) in (3) ter o odločitvah v zvezi z ukrepi na podlagi člena 23(3), sprejetih v sodnih postopkih, ki jih neposredno zadevajo.
2. Države članice zagotovijo, da imajo žrtve v skladu s svojim statusom v kazenskem postopku na podlagi nacionalnega prava pravico, da v skladu z nacionalnim pravom zahtevajo pregled vsaj vseh odločitev, sprejetih na sodnih obravnavah v zvezi z njihovo:
  - (a) pravico do tolmačenja ali prevajanja na podlagi člena 7(1) in (3);
  - (b) pravico do zaslišanja na podlagi člena 10 in
  - (c) pravico do brezplačne pravne pomoči na podlagi člena 13.

Države članice lahko žrtvam omogočijo, da zahtevajo pregled odločitev, sprejetih na podlagi člena 18 in člena 23(3).

Postopkovna pravila za pregled odločitev na podlagi tega odstavka, vključno s tem, ali ima tak pregled odložilni učinek, se določijo z nacionalnim pravom. Odločanje v zvezi s takim pregledom ne sme nerazumno podaljšati kazenskega postopka. Ta pregled se lahko opravi na isti stopnji in s strani istega organa, tudi ustno med sodnim postopkom. “;

(9) člen 13 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 13

Pravica do brezplačne pravne pomoči

1. Države članice zagotovijo, da imajo žrtve, ki imajo pravico postati stranke v kazenskem postopku in nimajo zadostnih sredstev za plačilo pomoči odvetnika v kazenskem postopku, dostop do brezplačne pravne pomoči, po potrebi tudi za namen uveljavljanja odškodnine.

Države članice lahko pri odločanju o dodelitvi brezplačne pravne pomoči izvedejo oceno materialnega položaja, oceno upravičenosti ali oboje.

Kadar država članica uporabi oceno materialnega položaja, upošteva vse ustrezne in objektivne dejavnike, kot so prihodki, kapital in družinske razmere zadevne osebe, stroški pomoči odvetnika in življenjski standard v zadevni državi članici, pa tudi odvisnost žrtve od storilca.

Kadar država članica uporabi oceno upravičenosti, upošteva resnost kaznivega dejanja, zapletenost zadeve in resnost škode, ki jo je utrpela žrtev.

Postopkovna pravila za dostop žrtev do brezplačne pravne pomoči se določijo z nacionalnim pravom.

2. Ne glede na odstavek 1 države članice zagotovijo, da so nekatere kategorije žrtev, kakor so opredeljene v nacionalnem pravu, kot so otroci žrtve ali žrtve, ki so invalidi, ki imajo pravico postati stranke v kazenskem postopku in nimajo zadostnih sredstev, upravičene do brezplačne pravne pomoči.“;

(10) v členu 16 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

- „2. Države članice brez nepotrebnega odlašanja sprejmejo izvršilne ukrepe ali ukrepe uveljavljanja, katerih cilj je storilcu olajšati plačilo odškodnine, dodeljene žrtvi.
3. Kadar je bila odškodnina dodeljena žrtvi nasilnega naklepnega kaznivega dejanja, vendar storilec žrtvi te dodeljene odškodnine ni izplačal v razumnem roku, ukrepi iz odstavka 2 tega člena pa niso bili uspešni v razumnem roku, lahko države članice tej žrtvi v skladu z nacionalnim pravom vnaprej izplačajo celotno dodeljeno odškodnino ali njen del. Tako plačilo storilca ne odvezuje obveznosti plačila dodeljene odškodnine, države članice pa imajo pravico, da to plačilo izterjajo od storilca.“;

(11) člen 17 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da njihovi pristojni organi sprejmejo ustrezne ukrepe za kar največje zmanjšanje težav, ki nastanejo, kadar žrtev prebiva v državi članici, ki ni država članica, v kateri je bilo storjeno kaznivo dejanje, predvsem v zvezi z organizacijo postopka. V ta namen smejo organi države članice, v kateri je bilo storjeno kaznivo dejanje, zlasti:

- (a) pridobiti izjavo od žrtve takoj po prijavi kaznivega dejanja pri pristojnem organu;
- (b) zaslišati žrtve, ki prebivajo v drugi državi članici, prek videokonference ali z drugim avdiovizualnim prenosom v skladu s Konvencijo, ki jo je Svet pripravil na podlagi člena 34 Pogodbe o Evropski uniji, o medsebojni pravni pomoči v kazenskih zadevah med državami članicami Evropske unije*, podpisano dne 29. maja 2000, in Direktivo 2014/41/EU Evropskega parlamenta in Sveta**;

- (c) olajšati sodelovanje žrtev, ki prebivajo v drugi državi članici, v kazenskem postopku prek videokonference ali druge tehnologije za komunikacijo na daljavo, kolikor je to mogoče na podlagi prava Unije in nacionalnega prava ter v skladu z vlogo žrtve v kazenskem postopku.

---

* UL C 197, 12.7.2000, str. 3.

** Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2014/41/EU z dne 3. aprila 2014 o evropskem preiskovalnem nalogu v kazenskih zadevah (UL L 130, 1.5.2014, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/41/oj>).“;

(b) doda se naslednji odstavek:

„4. Države članice zagotovijo, da lahko pristojni organi zaprosijo za pomoč Eurojusta v skladu z Uredbo (EU) 2018/1727 Evropskega parlamenta in Sveta^{*} in Evropske pravosodne mreže, ustanovljene s Sklepom Sveta 2008/976/PNZ^{**}, ter da lahko Eurojustu in Evropski pravosodni mreži posredujejo informacije, namenjene olajšanju sodelovanja s pristojnimi organi drugih držav članic v čezmejnih primerih v skladu s pooblastili Eurojusta in Evropske pravosodne mreže.

---

* Uredba (EU) 2018/1727 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. novembra 2018 o Agenciji Evropske unije za pravosodno sodelovanje v kazenskih zadevah (Eurojust) ter nadomestitvi in razveljavitvi Sklepa Sveta 2002/187/PNZ (UL L 295, 21.11.2018, str. 138, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1727/oj>).

** Sklep Sveta 2008/976/PNZ z dne 16. decembra 2008 o Evropski pravosodni mreži (UL L 348, 24.12.2008, str. 130, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2008/976/oj>).“;

(12) vstavi se naslednji člen:

„Člen 18a

Dodatna pravica do zaščite

Države članice zagotovijo, da se lahko dostop do podpornih in zaščitnih ukrepov na podlagi te direktive odobri žrtvam, ki so utrpele dodatno škodo, kot je odvzem dostojanstva, ki je posledica povečevanja hudih kaznivih dejanj, kakor so opredeljena v nacionalnem pravu, kot je javno ščuvanje k storitvi terorističnega kaznivega dejanja, kakor je opredeljeno v členu 5 Direktive (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta^{*}, ali izkazovanje časti storilcem.

---

* Direktiva (EU) 2017/541 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2017 o boju proti terorizmu in nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2002/475/PNZ ter o spremembi Sklepa Sveta 2005/671/PNZ (UL L 88, 31.3.2017, str. 6, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2017/541/oj>).“;

(13) člen 19 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 19

Pravica do izogibanja stiku s storilcem

1. Države članice vzpostavijo potrebne pogoje, da se po potrebi po uradni dolžnosti ali na zahtevo žrtve omogoči izogibanje stiku med žrtvami in njihovimi družinskimi člani ter storilcem v prostorih, kjer poteka kazenski postopek, razen če je tak stik potreben zaradi kazenskega postopka samega.
2. Države članice zagotovijo, da imajo novi prostori sodišč ločene čakalnice za žrtve. Države članice ocenijo možnost in izvedljivost vzpostavitve ločenih čakalnic za žrtve v obstoječih prostorih sodišč.
3. Države članice zagotovijo, da so žrtve po potrebi obveščene o ukrepih, ki so na voljo za izogibanje stiku s storilcem.“;

(14) člen 21 se spremeni:

(a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„Pravica do varstva zasebnosti in nerazkritja osebnih podatkov“;

(b) dodata se naslednja odstavka:

- „3. Države članice zagotovijo, da se osebni podatki o prebivališču žrtve ali drugi enakovredni kontaktni podatki, kot sta telefonska številka in elektronski naslov žrtve, ne razkrijejo storilcu, razen če je razkritje potrebno za namene člena 7 Direktive 2012/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta^{*} ali če so pristojni organi na zahtevo ali po uradni dolžnosti na podlagi ocene vsakega primera posebej ugotovili, da obstaja upravičen interes za razkritje, ki prevlada nad pravico žrtve do varstva osebnih podatkov.
4. Odstavek 3 se uporablja za kazenske postopke, ki se začnejo po ... [tri leta od datuma začetka veljavnosti te direktive o spremembi].

---

* Direktiva 2012/13/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. maja 2012 o pravici do obveščnosti v kazenskem postopku (UL L 142, 1.6.2012, str. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2012/13/oj>).“;

(15) člen 22 se spremeni:

(a) naslov se nadomesti z naslednjim:

„Individualna ocena žrtev za ugotavljanje posebnih potreb po podpori in zaščiti“;

(b) odstavki 1, 2, 3 in 4 se nadomestijo z naslednjim:

„1. Države članice zagotovijo, da se za žrtve izvede pravočasna in individualna ocena („individualna ocena“) za ugotavljanje med postopkom posebnih potreb po podpori in zaščiti ter določitev, ali in v kolikšni meri bi žrtev zaradi svoje velike izpostavljenosti sekundarni in ponovni viktimizaciji, ustrahovanju in maščevanju lahko uveljavljala dodatno psihološko podporo na podlagi člena 9(1), točka (ca), storitve na podlagi člena 9a ali posebne ukrepe na podlagi člena 18, 18a, 23 ali 24.

Države članice določijo praktično organizacijo individualne ocene žrtev.

- 1a. Individualna ocena se začne čim prej, na primer ob prvem stiku žrtve s pristojnimi organi, in traja tako dolgo, kot je potrebno glede na posebne potrebe vsake žrtve. Kadar rezultat začetne faze individualne ocene, ki jo opravijo organi ob prvem stiku, pokaže, da je potrebna poglobljena ocena, se taka ocena izvede, kadar je to primerno, v sodelovanju ali usklajevanju z upoštevničnimi institucijami in organi ter s službami za splošno in specialistično podporo, tudi z napotitvami na te službe, glede na individualne potrebe žrtev in fazo postopka.

Individualno oceno opravijo ustrezno usposobljene osebe v največjem interesu žrtve, pri čemer posebno pozornost namenijo preprečevanju sekundarne ali ponovne viktimizacije.

Pristojni organi, institucije, telesa in službe za podporo se brez nepotrebnega odlašanja in usklajeno odzovejo na potrebe žrtev po podpori in zaščiti.

2. Pri individualni oceni se upoštevajo:
  - (a) osebne značilnosti žrtve, vključno z ustreznimi izkušnjami z diskriminacijo, tudi zaradi presečnih razlogov za diskriminacijo, kot so družbeni spol, vštrevši spolno identiteto, starost, invalidnost, status prebivanja, vera ali prepričanje, jezik, rasno, socialno ali etnično poreklo in spolna usmerjenost;
  - (b) vrsta ali narava kaznivega dejanja;
  - (c) okoliščine kaznivega dejanja;
  - (d) žrtvin odnos s storilcem in tveganja, ki jih predstavlja storilec.
3. V okviru individualne ocene se posebna pozornost nameni:
  - (a) žrtvam, ki so utrpele znatno škodo zaradi resnosti ali ponavljanja kaznivega dejanja;
  - (b) žrtvam kaznivega dejanja, storjenega zaradi predsodkov ali diskriminacije, ki se lahko zlasti nanaša na osebne značilnosti žrtve;
  - (c) žrtvam, ki so zaradi odnosa s storilcem in odvisnosti od njega posebej ranljive.

Za namene prvega pododstavka se ustrezno upoštevajo žrtve terorizma, žrtve organiziranega kriminala, žrtve trgovine z ljudmi, žrtve nasilja na podlagi spola, tudi nasilja nad ženskami in nasilja v družini, žrtve spolnega nasilja, v številni spolno zlorabo otrok, žrtve izkoriščanja, žrtve kaznivih dejanj iz sovražstva, žrtve mučenja, žrtve prisilnega izginotja, žrtve, ki so invalidi in žrtve genocida, hudodelstev zoper človečnost, vojnih hudodelstev ali kaznivega dejanja agresije, kakor so opredeljeni v členih 6, 7, 8 in 8a Statuta Mednarodnega kazenskega sodišča. Posebna pozornost se, kadar je to potrebno, nameni žrtvam spletnih oblik omenjenih zločinov in žrtvam, ki spadajo v več kot eno od teh kategorij.

Kadar je ustrezno in primerno, se pri individualni oceni upoštevajo posebne potrebe družinskih članov žrtve.

- 3a. V okviru individualne ocene se posebna pozornost nameni tveganju, ki ga predstavlja storilec, iz odstavka 2, točka (d), kot je:
- (a) tveganje nasilnega vedenja;
  - (b) tveganje telesne poškodbe;
  - (c) tveganje uporabe orožja;

- (d) tveganje povezav ali sodelovanja v organizirani kriminalni združbi;
  - (e) zlorabe drog ali alkohola;
  - (f) zlorabe otroka;
  - (g) težav z duševnim zdravjem;
  - (h) zalezovanja ali
  - (i) izražanja groženj ali sovražnega govora.
4. Za namene te direktive se šteje, da imajo otroci, ki so žrtve, posebne potrebe po podpori in zaščiti, ker so izpostavljeni sekundarni in ponovni viktimizaciji, ustrahovanju in maščevanju. Za določitev, ali in v kolikšni meri bi lahko otroci, ki so žrtve, uveljavljali posebne ukrepe na podlagi členov 18, 18a, 23 in 24, se zanje izvede individualna ocena. Individualna ocena za otroke, ki so žrtve, se organizira v okviru ciljno usmerjenih in celovitih storitev za podporo iz člena 9a in upošteva morebitne posebne potrebe otrok, ki so žrtve, brez starševske skrbi kot posledice kaznivega dejanja. “;

(c) odstavka 6 in 7 se nadomestita z naslednjim:

- „6. Individualne ocene se izvedejo v tesnem sodelovanju z žrtvami in upoštevajo njihove želje, vključno s tem, kadar ne želijo uveljavljati posebnih ukrepov iz členov 8, 9, 9a, 23 in 24.
7. Države članice zagotovijo, da se individualne ocene pregledajo glede na individualne potrebe žrtve in da se po potrebi sprejmejo novi ukrepi ali prilagodijo tekoči ukrepi, ki odražajo individualne potrebe žrtve, s čimer se zagotovi, da so podporni in zaščitni ukrepi povezani s spreminjajočim se položajem žrtve. Če se elementi, ki so podlaga za individualno oceno, bistveno spremenijo, države članice zagotovijo, da se ta med potekom kazenskega postopka posodablja.“;

(16) člen 23 se spremeni:

(a) odstavek 1 se nadomesti z naslednjim:

„1. Države članice brez poseganja v pravice do obrambe in v skladu s pravili sodne diskrecije zagotovijo, da lahko žrtve s posebnimi potrebami po zaščiti, ki so upravičene do posebnih ukrepov, določenih na podlagi individualne ocene, uveljavljajo ukrepe iz odstavkov 2, 3 in 4 tega člena. Kadar zaradi operativnih ali praktičnih omejitev ni mogoče zagotoviti posebnega ukrepa, predvidenega na podlagi individualne ocene, ali kadar obstaja nujna potreba po zaslišanju žrtve in bi v nasprotnem primeru to lahko škodovalo žrtvi ali drugi osebi ali bi lahko vplivalo na potek postopka, se lahko države članice izjemoma odločijo, da predvidenega posebnega ukrepa ne zagotovijo.“;

(b) v odstavku 2 se točka (d) nadomesti z naslednjim:

„(d) če žrtev to želi in če to ne posega v potek kazenskega postopka, vsa zaslišanja žrtev spolnega nasilja ali nasilja na podlagi spola, tudi nasilja nad ženskami in nasilja v družini, ki spadajo na področje uporabe Direktive (EU) 2024/1385, opravi oseba istega spola kot žrtev, razen če jih opravi tožilec ali sodnik.“;

(c) v odstavku 3 se točka (c) nadomesti z naslednjim:

„(c) ukrepi za izogibanje nepotrebemu zasliševanju v zvezi z zasebnim življenjem žrtve, ki ni povezano s kaznivim dejanjem, vključno s spolno usmerjenostjo, družbenim spolom, vštrevši spolno identiteto, ali preteklim spolnim vedenjem, ter“;

(d) dodata se naslednja odstavka:

„4. Države članice zagotovijo, da so njihovi pristojni organi pooblaščen za sprejemanje ustreznih ukrepov med kazenskimi postopki in tako dolgo, kot je potrebno, da žrtvam s posebnimi potrebami po zaščiti, opredeljenimi v skladu s členom 22, zagotovijo fizično zaščito, vključno z naslednjimi ukrepi:

- (a) stalna ali začasna prisotnost organov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj ali drugih organov za fizično varovanje v skladu z nacionalnim pravom;
- (b) odredbe o prepovedi približevanja, vzpostavljanja stikov in nahajanja na kraju ali druge odredbe o zaščiti, da se žrtvam zagotovi zaščita pred kakršnimi koli nasilnimi dejanji, v skladu z nacionalnim pravom;
- (c) dostop do zatočišč in druge ustreznečasne nastanitve v skladu z nacionalnim pravom.

5. Kadar je to pomembno za varnost žrtve, države članice zagotovijo, da pristojni organi žrtev obvestijo o možnosti vložitve vloge za izdajo odredb o prepovedi približevanja, vzpostavljanja stikov in nahajanja na kraju ter drugih odredb o zaščiti in o možnosti uveljavljanja čezmejnega priznanja odredb o zaščiti v skladu z Direktivo 2011/99/EU Evropskega parlamenta in Sveta ali zaščitnih ukrepov na podlagi Uredbe (EU) št. 606/2013 Evropskega parlamenta in Sveta**.

---

* Direktiva 2011/99/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o evropski odredbi o zaščiti (UL L 338, 21.12.2011, str. 2, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/99/oj>).

** Uredba (EU) št. 606/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. junija 2013 o vzajemnem priznavanju zaščitnih ukrepov v civilnih zadevah (UL L 181, 29.6.2013, str. 4, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/606/oj>).“;

(17) člen 24 se spremeni:

(a) v odstavku 1 se doda naslednja točka:

„(d) sta v skladu s členom 10 v kazenskih preiskavah in postopkih upoštevana pravica otroka do zaslišanja in otrokova korist.“;

(b) doda se naslednji odstavek:

„3. Kadar kaznivo dejanje vključuje nosilca starševske odgovornosti na način, ki povzroči nasprotje interesov med otrokom žrtvijo in nosilcem starševske odgovornosti, države članice upoštevajo otrokovo korist in zagotovijo, da nobeno dejanje, ki zahteva privolitev, kot je določeno v nacionalnem pravu, ni pogojeno s privolitvijo nosilca starševske odgovornosti.“;

(18) člen 25 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 25

Usposabljanje strokovnih delavcev

1. Države članice zagotovijo, da se uradniki, za katere je verjetno, da bodo imeli stike z žrtvami, kot so policisti in sodni uslužbenci, udeležijo tako splošnega kot specialističnega usposabljanja do ravni, ki ustreza njihovem stiku z žrtvami, da se poveča njihova ozaveščenost o potrebah žrtev, da se jim omogoči, da žrtve obravnavajo na nepristranski, spoštljiv, nediskriminatoren in strokoven način in kadar je to potrebno, na način, prilagojen travmatični izkušnji, spolu, invalidnosti in otroku ter da se prepreči sekundarna viktimizacija. Zagotovi se tudi usposabljanje v zvezi z žrtvami kibernetске kriminalitete.

2. Države članice brez poseganja v neodvisnost sodstva in razlike pri organizaciji pravosodja v Uniji sprejmejo potrebne ukrepe, da bi bili sodniki in tožilci, ki sodelujejo v kazenskih preiskavah in kazenskih postopkih, deležni splošnega in specialističnega usposabljanja glede na njihove funkcije in v skladu s cilji te direktive. Tako usposabljanje temelji na človekovih pravicah, je osredotočeno na žrtve, upošteva vidik spola ter je prilagojeno invalidom in otrokom.
3. Države članice brez poseganja v neodvisnost pravniškega poklica osebam, odgovornim za usposabljanje odvetnikov, priporočijo, naj jim nudijo splošno in specialistično usposabljanje, da bi se odvetniki bolj zavedali potreb žrtev in da bi lahko z žrtvami ravnali na način, prilagojen travmatični izkušnji, spolu, invalidnosti in otroku.
4. Države članice prek svojih javnih služb ali s financiranjem organizacij za pomoč žrtvam spodbujajo pobude, ki omogočajo, da se osebe, ki nudijo storitve za pomoč žrtvam ali storitve poravnalne pravičnosti, primerno usposobijo do ravni, ki ustreza njihovem stiku z žrtvami, ter da spoštujejo strokovne standarde za zagotavljanje takšnih storitev na nepristranski, spoštljiv, nediskriminatoren in strokoven način, ki bo prilagojen otroku.

5. V skladu z zadevnimi nalogami ter naravo in ravno stika, ki ga ima strokovni delavec, všteti ustrezne zdravstvene delavce, z žrtvijo, je namen usposabljanja strokovnemu delavcu omogočiti, da žrtve prepozna in jih obravnava na spoštljiv, strokoven in nediskriminatoren način.
6. Pri usposabljanju iz tega člena se upoštevajo protokoli ali smernice iz člena 26a(1).
7. Usposabljanje iz tega člena, za katero so odgovorne države članice, se izvaja redno. Vsaka država članica sprejme ukrepe za podporo organov in organizacij, odgovornih za tako usposabljanje, pri pripravi, izvajanju in zagotavljanju sodelovanja na takem usposabljanju ter za kakovost in razpoložljivost usposabljanja na celotnem ozemlju te države članice.“;

(19) vstavi se naslednji člen:

„Člen 25a

Ozaveščanje o pravicah žrtev in njihovo sporočanje

1. Države članice sprejmejo ustrezne ukrepe, tudi prek informacijsko-komunikacijske tehnologije, namenjene ozaveščanju o pravicah iz te direktive, zmanjšanju tveganja viktimizacije in kar največjemu zmanjšanju negativnih posledic kaznivega dejanja ter tveganja sekundarne in ponovne viktimizacije, ustrahovanja in maščevanja, ki so usmerjeni zlasti v ogrožene skupine, kot so otroci ter žrtve nasilja na podlagi spola. Takšni ukrepi lahko vključujejo informacijske kampanje in kampanje za ozaveščanje ter raziskovalne in izobraževalne programe, po potrebi v sodelovanju z ustreznimi organizacijami civilne družbe in drugimi deležniki, pa tudi ukrepe za ozaveščanje žrtev o tem, kje lahko pridobijo pomoč in kako lahko uveljavljajo svoje pravice, vključno z dajanjem na voljo javnih registrov akreditiranih podpornih organizacij.
2. Države članice zagotavljajo informacije javnosti o prijavi kaznivega dejanja, pravicah žrtev, razpoložljivih splošnih in specialističnih storitvah za podporo zanje, o delovanju pravosodnega sistema ter ustreznih postopkih in postopkih prijave. Take informacije morajo biti lahko dostopne, uporabniku prijazne, na voljo v preprostem jeziku in zlahka dostopne, na primer na spletišču.

Države članice zagotovijo, da se vsebina informacij, danih na voljo javnosti, kadar je to ustrezno, določi skupaj z organizacijami civilne družbe in ni protislovna ter se dosledno in redno posodablja, da se zagotovi točnost.“;

(20) v členu 26 se odstavek 2 nadomesti z naslednjim:

„2. Države članice zagotovijo, da lahko njihovi pristojni organi v skladu z veljavnim pravom Unije obdelujejo osebne podatke žrtev, tudi posredujejo pristojnim organom države članice, v kateri žrtev prebiva, kadar žrtev privoli v to ali brez take privolitve, kadar žrtev ni zmožna dati privolitve.“;

(21) v poglavju 5 se vstavijo naslednji člani:

„Člen 26a

Protokoli ali smernice za usklajevanje in sodelovanje v državah članicah

1. Države članice vzpostavijo in izvajajo posebne zavezujoče ali nezavezujoče protokole ali smernice, odvisno od nacionalnega prava, o organizaciji storitev in ukrepov iz te direktive pristojnih organov in oseb, ki prihajajo v stik z žrtvami. Protokoli ali smernice se pripravijo v usklajevanju in sodelovanju med ustreznimi deležniki, kot so osrednji organi v skladu z notranjo strukturo in delitvijo pristojnosti v državah članicah, organi za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje kaznivih dejanj, organi pregona, pravosodnimi organi, organi za pridržanje, službami poravnalne pravičnosti in službami za podporo žrtvam, v posvetovanju z ustreznimi strokovnimi organizacijami in organizacijami civilne družbe, da bi se odzvali na potrebe žrtev.

Protokoli ali smernice vsebujejo najmanj splošna navodila o tem, kako:

- (a) žrtvam zagotoviti vse potrebne informacije, prilagojene njihovim potrebam v skladu s to direktivo;
  - (b) naj pristojni organi uporabljajo člen 5a te direktive;
  - (c) se pri izvedbi individualne ocene iz člena 22 ter pri zagotavljanju storitev za podporo žrtvam s posebnimi potrebami upoštevajo individualne potrebe žrtev v različnih fazah kazenskega postopka;
  - (d) se izvaja sodelovanje med splošnimi in specialističnimi službami za podporo, vključno s ciljno usmerjenimi in integriranimi službami za podporo otrokom žrtvam iz člena 9a.
2. Države članice zagotovijo, da se protokoli ali smernice iz odstavka 1 pregledujejo, kadar je to potrebno, da se zagotovi njihova učinkovitost, na primer ob pomembnih spremembah nacionalnega prava.

Člen 26b

Uporaba informacijskih in komunikacijskih tehnologij

1. Države članice zagotovijo, da lahko žrtve uveljavljajo svoje pravice iz člena 3a, člena 5(1) in člena 5a(1), kar zadeva spletne prijave, z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij.
2. Države članice zagotovijo, da lahko žrtve uveljavljajo svoje pravice iz člena 4(1), člena 5(3), člena 5a(6), člena 6(1), (2), (4), (5) in (6) ter člena 10b z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij, kadar so na voljo, v skladu z nacionalnim pravom.
3. Države članice zagotovijo, da se žrtvam zaradi rezidentstva v drugi državi članici ne prepreči uveljavljanje pravic iz odstavka 1 z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij.

Države članice zagotovijo, da se žrtvam zaradi rezidentstva v drugi državi članici ne prepreči uveljavljanje pravic iz odstavka 2 z uporabo informacijskih in komunikacijskih tehnologij, kadar so take tehnologije na voljo v državi članici.

4. Kadar nacionalni sistemi, ki ponujajo informacijske in komunikacijske tehnologije, zahtevajo uporabo elektronske identifikacije, podpisov in žigov, države članice dovolijo uporabo evropskih denarnic za digitalno identiteto, priglašeni shem elektronske identifikacije, kvalificiranih elektronskih podpisov in kvalificiranih elektronskih žigov katere koli druge države članice, kot je določeno v Uredbi (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta.

Člen 26c

Pravice žrtev, ki so invalidi

1. Države članice zagotovijo, da lahko žrtve, ki so invalidi, enako kot drugi koristijo informacijske in komunikacijske tehnologije iz člena 26b te direktive, tako da zagotovijo skladnost z zahtevami glede dostopnosti iz Priloge I k Direktivi (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta **.
2. Države članice zagotovijo, da imajo žrtve, ki so invalidi, v skladu z zahtevami glede dostopnosti iz Priloge I k Direktivi (EU) 2019/882 enako kot drugi dostop do vseh postopkov ter storitev za podporo in zaščitnih ukrepov, ki spadajo na področje uporabe te direktive.

Države članice zagotovijo, da se žrtvam, ki so invalidi, na zahtevo zagotovi primerna prilagoditev in postopkovna prilagoditev.

-
- * Uredba (EU) št. 910/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. julija 2014 o elektronski identifikaciji in storitvah zaupanja za elektronske transakcije na notranjem trgu in o razveljavitvi Direktive 1999/93/ES (UL L 257, 28.8.2014, str. 73, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj>).
- ** Direktiva (EU) 2019/882 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. aprila 2019 o zahtevah glede dostopnosti za proizvode in storitve (UL L 151, 7.6.2019, str. 70, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/882/oj>).“;

(22) člen 28 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 28

Sporočanje podatkov in statistik

1. Vsaka država članica sprejme potrebne ukrepe za vzpostavitev sistema za zbiranje, pripravo in razširjanje statistik o žrtvah.

Statistike vključujejo vsaj naslednje podatke, ki so na voljo na osrednji ravni in so razčlenjeni po spolu in starostni skupini (otrok/odrasli) žrtve ter, kadar je to mogoče in ustrezno, razmerju med žrtvijo in storilcem ter vrsti kaznivega dejanja:

- (a) število žrtev;
- (b) število in vrsto prijavljenih kaznivih dejanj .

Statistike vključujejo tudi podatke, ki so na voljo na osrednji ravni in prikazujejo, kako žrtve dostopajo do pravic iz te direktive. Države članice lahko za namene tega odstavka uporabijo podatke, zbrane na podlagi ustreznih aktov Unije.

2. Države članice si prizadevajo za zbiranje statistik iz tega člena na podlagi skupne razčlenitve, ki se razvije ob upoštevanju standardov, ki jih je razvila Komisija (Eurostat), in v sodelovanju z njo in nacionalnimi organi. Podatke vsaka tri leta posredujejo Komisiji (Eurostatu). Posredovani podatki ne vključujejo osebnih podatkov.
3. Agencija Evropske unije za temeljne pravice podpira države članice in Komisijo pri zbiranju, pripravi in razširjanju razpoložljivih statističnih podatkov o žrtvah kaznivih dejanj ter pri sporočanju razpoložljivih podatkov, ki prikazujejo, kako žrtve dostopajo do pravic iz te direktive.
4. Komisija (Eurostat) podpira države članice pri zbiranju podatkov iz odstavka 1, vključno z določitvijo skupnih standardov .
5. Države članice dajo zbrane statistike na voljo javnosti na lahko dostopen in uporabniku prijazen način. Te statistike ne vsebujejo osebnih podatkov.“;

(23) vstavi se naslednji člen:

„Člen 28b

Viri

Države članice brez poseganja v svojo proračunsko avtonomijo zagotovijo zadostne človeške in finančne vire za učinkovito uporabo ukrepov iz te direktive.“;

(24) člen 29 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 29

Poročanje Komisije in pregled

Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu do ... [šest let od začetka veljavnosti te direktive o spremembi] predloži poročilo o njenem izvajanju. V poročilu oceni obseg, v katerem so države članice sprejele potrebne ukrepe za uskladitev s to direktivo, vključno s tehničnim izvajanjem, še zlasti pa način, kako države članice izvajajo člen 9a(3). Komisija v tem poročilu upošteva ugotovitve Agencije Evropske unije za temeljne pravice in Eurostata.

Poročilu se po potrebi priloži zakonodajni predlog.“

Člen 2

Prenos

1. Države članice sprejmejo predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo, do ... [dve leti od datuma začetka veljavnosti te direktive o spremembi], razen predpisov, potrebnih za uskladitev s členom 1, točka 21, te direktive, samo kar zadeva člen 26b Direktive 2012/29/EU, ki se sprejmejo in objavijo do ... [štiri leta od datuma začetka veljavnosti te direktive o spremembi]. O tem takoj obvestijo Komisijo.

Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedilo temeljnih predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 3
Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Ta direktiva je naslovljena na države članice v skladu s Pogodbama.

V ...,

Za Evropski parlament
predsednica

Za Svet
predsednik/predsednica
